

Nyheter

Barna Norge svikter

Frykter for barns liv og helse: - De er i krise

Alle barnevernstjenestene i gamle Buskerud fylke har gått sammen for å sende et varsel til myndighetene. De frykter for barns liv og helse i møte med sommerferien.

Idun Kjøl Wiig, Annemarte Moland, Ingunn Røren og Ketil Blom Haugstulen (foto)

Barn og unges liv og helse står i fare. Slik starter varselet sendt fra ni barnevernsledere i gamle Buskerud fylke. Brevet er rettet mot Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat), som har ansvaret for det statlige barne- og familievernet. De har brutt den lovfestede bistandsplikten de har overfor barnevernet.

- Det er fortvilende. Unge som har behov for akutt hjelp blir stående uten noe tilbud, sier leder ved barnevernstjenesten i Drammen Elisabeth Lyshaug.

Hun er en av ni barnevernsledere som har sendt varselet om det de beskriver som kritikkverdige forhold.

Aftenposten har tidligere skrevet om forholdene i barnevernet: Ugranskede dødsfall, kraftig økning av hjelpetrengende, barn som kastes mellom institusjoner.

Barnevernslederne i Buskerud har meldt sine bekymringer flere ganger i år, men uten resultat.

Nå skrur de opp styrken og melder felles varsko.

Innrømmer at barna sviktes.

Bufetat har en bistandsplikt forankret i Barnevernsloven, som pålegger dem å bistå kommunen med å finne rett institusjonsplass eller fosterhjem når et barn har behov for det.

Ifølge Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), som er overordnet Bufetat, har det skjedd 60 brudd på bistandsplikten siden høsten 2022.

De begrunner dette med at flere barn trenger mer omfattende bistand, vanskeligheter med å bemanne institusjoner og for få akutt- og behandlingsplasser.

«Dette gjelder flere regioner, men akkurat nå er situasjonen vanskeligst i region vest og region øst», skriver divisjonsdirektør Jan Kato Fremstad i en e-post til Aftenposten. Kommunene i Buskerud tilhører region sør.

Også Kaja Solbakken Bjerke har skrevet under på varselet. Hun er

leder for Midt-Buskerud barnevernstjeneste.

- Dette er barn som er i en akutt situasjon fordi det har skjedd en alvorlig hendelse, eller fordi foreldrene ikke er i stand til å ta vare på dem. Får de ikke hjelp av oss, vil det medføre at de blir stående uten tak over hodet.

Hun er alvorlig bekymret for barnas fysiske, men spesielt psykiske helse.

- Vi blir stående igjen med noen skjebner i hendene. Dette er barn i krise. At du ikke kan bo sammen med foreldrene dine er det mest dramatiske du kan bli utsatt for i livet ditt.

- Fortvilende for oss, barnet og familien. - Barnevernstjenesten har en samfunnskritisk funksjon. Når de mest sårbare barna har behov for akutt hjelp, må vi kunne tilby dem det. Men det har vi ikke kapasitet til nå, sier Lyshaug.

Men når kommunene ber om hjelp fra Bufetat, møtes de bare med en beklagelse: Bufetat har ikke kapasitet til å hjelpe dem heller.

- Det er fortvilende for oss, barnet og familien, sier Lyshaug.

Bjerke mener Bufetat må komme på banen.

- I kommunene har vi ikke anledning til å løse dette. Det må løses på statlig hold. Vi ber bare om bistand når vi ikke finner lokale løsninger, og da må de kunne ha noe å tilby oss.

I varselet skriver barnevernslederne at de er usikre på om Bufetat virkelig har tatt inn over seg krisesituasjonen barn i barnevernet er i.

- Hva gjør dere hvis dere har et barn som har behov for akutt hjelp, men hverken kommunen eller Bufetat har ressurser til å hjelpe?

- Vi hadde nylig et tilfelle i regionen hvor to ungdommer sto igjen uten omsorgspersoner, og politiet mente de var en risiko å være sammen med. Det endte med at to ansatte i barnevernstjenesten tok inn på hotell for å

Fakta. Kritikverdige forhold

→ Ni barnevernsledere i gamle Buskerud fylke har sendt en felles varseling til Barne- og familiedepartementet, Statsforvalteren i Viken, Barneombudet, Bufdir og Bufetat.

→ Det er barnevernslederne i Drammen, Numedal, Lier, Midt-Buskerud, Ringerike, Øvre Eiker, Hole, Hallingdal og Kongsberg som har sendt varselet.

→ De varsler om at Bufetat ikke klarer å overholde bistandsplikten, som resulterer i at barn kan stå uten omsorg.

→ Bufetat har plikt til å bistå barnevernet med plassering av barn utenfor hjemmet. For å oppfylle bistandsplikten må Bufetat til enhver tid ha et tilgjengelig og tilstrekkelig differensiert tiltaksapparat.

Kilde: Varslingsbrevet fra barnevernslederne, barnevernsloven.

Får ikke barna hjelp av oss, vil det medføre at de blir stående uten tak over hodet

Kaja Solbakken Bjerke, leder barnevernet Midt-Buskerud

→ I Løkkeveien i Vikersund kommune har det lokale barnevernet et hus som blir brukt blant annet til å huse barn kortvarig.

sove sammen med dem der. Det oppleves veldig uforutsigbart når Bufetat ikke kan bistå oss.

Nå er fellesferien i full gang, som betyr generelt lavere bemanning i det offentlige. Det kan sette allerede sårbare barn i en enda verre situasjon, frykter Lyshaug.

- Vi er bekymret fordi vi ikke vet hvordan sommeren blir. Vi har ikke fått informasjon om noen strakstiltak til å avhjelpe situasjonen fra Bufetat. Det kan oppstå akutte situasjoner i sommer, og jeg er redd vi ikke har noe å tilby dem.

Ber om ressurser fra øvre hold.

- Vi har brutt bistandsplikten, og det er beklagelig, sier fungerende regiondirektør i Bufetat region sør Terje Jacobsen.

Han forteller at Bufetat har utfordringer med å få nok kapasitet på akutt- og behandlingsplasser. - Vi mangler behandlingsplasser, slik at oppholdstiden på akutttiltakene våre øker.

På denne tiden i fjor var det 20 ledige beredskapshjem i region sør. I dag er det ingen. Jacobsen peker på flere grunner til mangelen på plasser: Vanskeligheter

Barnevernsleder i Midt-Buskerud, Kaja Solbakken Bjerke, er alvorlig bekymret for hvordan det vil gå med sårbare barn i barnevernet i sommer.

📍 I Løkkeveien har Kaja Solbakken Bjerke måttet huse barn som har rømt hjemmefra over natten.

med rekruttering og færre plasser i det private.

Dette skjer samtidig som regjeringen går inn for å fase ut private aktører i barnevernstjenesten.

- Vi har hatt få tilgjengelige fra kommersielle og private leverandører, og mindre mulighet til å kjøpe enkeltplasser, sier Jacobsen.

Færre plasser, samtidig som det er en betydelig økning av barn og unge som trenger hjelp av barnevernet, gjør situasjonen prekær. Også Jacobsen trekker frem at

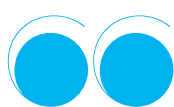
barnevernsreformen har hatt konsekvenser for kapasiteten.

- Vi har hatt lite tid og ressurser til å implementere endringene som reformen kom med. At alt dette skjer på en gang er en dårlig kombinasjon.

- Vi trenger økte ressurser fra øvre hold for å kunne drifte institusjonene vi har. Får vi tilgang på flere ressurser vil det bli enklere å få på plass kompetent personell. Det er svært viktig, fordi trygge voksne trengs for å ha trygge barn, sier Jacobsen.

📍 Elisabeth Lyshaug, leder i barnevernet i Drammen.

Det er fortvilende. Unge som har behov for akutt hjelp blir stående uten noe tilbud.

Elisabeth Lyshaug, leder i barnevernet Drammen

Nyheter Politikk

Han er MDGs «rike onkel»

Lønnen til partisekretær Torkil Vederhus når knapt frem til bankkontoen før deler av den går tilbake i partikassen.

Jakob Bjørnøy

Det er valgkamp! Og valgkamp er dyrt. Med partifarget godteri, røde roser, blå capser, grønne penner og partivafler, skal partiene kjempe om å vinne velgernes hjerter.

De partifargede vafler skal sponses av pengegaver, og i disse dager triller de inn. Mens Arbeiderpartiet får millionene kastet etter seg fra sine venner i Fagforbundet og LO, stapper Høyre pengesekken full med bidrag fra næringslivet.

De mindre partiene derimot, får langt færre gaver. Men gaver trenger de, og gaver får de, om de så må gi dem til seg selv.

Har brukt 217.040 kroner. På MDGs partikontor i Oslo sitter partiets mest sjenerøse personbidragsyter så langt i år: Det er ingen ringere enn partiets egen toppsjef, partisekretær Torkil Vederhus.

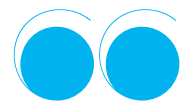
- **Du må jo være Norges mest dedikerte partisekretær?**

Vederhus ler.
- Jeg tror vi er ganske mange i den konkurransen der. Men jeg leder vel i år på pengedonasjon så langt, sier han til Aftenposten.

Ved siden av dager, kvelder og netter som partiets administrative topp, har Vederhus spyttet inn hele 217.040 kroner i partikassen.

- **Viktigste prosjektet.** Nei da. Noen styrtrik onkel er han ikke. Pengene har han tatt ut av lønnen sin jevnt og trutt over lengre tid.

- Jeg har ingen annen mer effektiv måte enn å bruke både arbeidsdagen min og pengene til å bidra til å løse de store utfordringene vi står overfor.

Jeg leder vel i år på pengedonasjon så langt

Torkil Vederhus, partisekretær MDG

Lite overraskende er det klimautfordringene Vederhus snakker om.

- Jeg mener MDG er det viktigste politiske prosjektet i norsk politikk. Måten vi kan få ned klimagassutslippene er gjennom politikk, sier han og slår fast:

- Jeg brenner virkelig for dette prosjektet, og så tenker jeg det er nyttig å vise at jeg ikke mener at bare alle andre skal bidra.

MDG-toppene donerer raust. Brorparten av bidragene partiet får knyttet til valgkamp, er gaver fra enkeltpersoner. Det trengs, all den tid partiet ikke har samme økonomiske muskler som de store.

Noen skritt lenger til venstre for MDG, har partiet Rødt vedtektsfestet en egen partiskatt for stortingspolitikere sine. Rundt 280.000 kroner av politikernes lønn går rett tilbake til partiet.

Slik er det ikke i MDG.

- Men vi har jo en tradisjon for at folk i partiet bidrar mye, sier Vederhus.

De største bidragene kommer fra partiets fylkeslag. MDG Vestland troner på topp med 870.000 kroner adressert til Oslo. Innlandet kaster inn en halv million og seiler inn på annenplass, etterfulgt av Rogaland med cirka samme beløp.

📍 Så langt i år er partisekretær Torkil Vederhus den eneste av stortingspartienes partisekretærer som har spyttet inn penger i partikassen. Annika Byrde / NTB